

UCHWAŁA NR 418 . 80 2021
ZARZĄDU POWIATU W SIERPCU
z dnia 5 lutego 2021r.

**w sprawie wniesienia pod obrady Rady Powiatu projektu uchwały
w sprawie uchwalenia Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy
w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021 – 2025**

Na podstawie art. 32 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920) oraz § 77 ust. 1 Statutu Powiatu Sierpeckiego uchwalonego Uchwałą Rady Powiatu w Sierpcu Nr 22.IV.2018 z dnia 28 grudnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2019 r. poz. 499) uchwała się, co następuje:

§ 1. Wnosi się pod obrady Rady Powiatu w Sierpcu projekt uchwały w sprawie uchwalenia Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021 – 2025, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

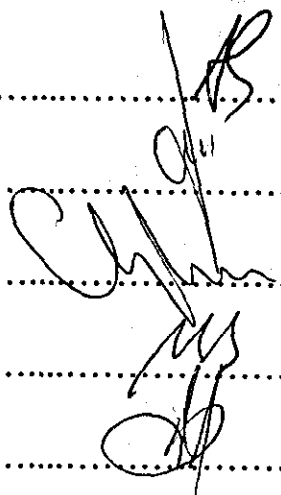
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Zarządu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd:

1. Andrzej Cześnik – Przewodniczący
2. Sławomir Olejniczak – członek
3. Marek Chyliński – członek
4. Sławomir Krystek – członek
5. Dariusz Twardowski – członek

.....
.....
.....
.....
.....



PROJEKT

**UCHWAŁĄ Nr . .2021
RADY POWIATU W SIERPCU
z dnia 2021r.**

**w sprawie uchwalenia Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy
w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021 – 2025**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021 – 2025, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

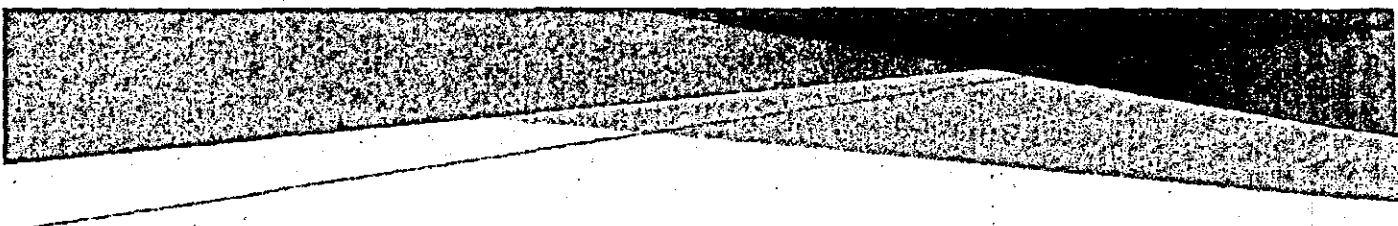
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie projektu
UCHWAŁY NR2021
RADY POWIATU W SIERPU
z dnia

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm) nakłada na Powiat obowiązek opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (art. 6 ust. 3 pkt 2). Uchwałą Rady Powiatu Nr 96.XVI.2011 z dnia 2 grudnia 2011 r. realizowano Program w okresie 2011 – 2020. Mając powyższe na względzie podjęcie uchwały jest uzasadnione.

STAROSTA

Andrzej Stawonir Cz.



POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W
RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA
2021 - 2025

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

ul. Świętokrzyska 2a 09-200
Sierpc

Część I Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu sierpeckiego

Sporządzenie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie jest zadaniem jednostek samorządu terytorialnego na każdym szczeblu. Badanie zjawiska przemocy w rodzinie jest jednak bardzo trudne z uwagi na kwestie świadomości społecznej (a więc też stereotypów).¹ Mimo, iż ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa definicję tego zjawiska, to w rzeczywistości definicja przemocy w rodzinie może być bardzo różnie rozumiana. Spory definicyjne mogą toczyć naukowcy i specjaliści, ale też zwykli ludzie różnie rozumieją to zjawisko. Dla przykładu w ciągu ostatnich 10 lat zmniejszył się odsetek osób, które uważają, że są sytuacje, że dziecku trzeba dać klapsa (z 78% do 61%). W środowiskach dotkniętych przemocą od pokoleń może ona uchodzić za coś „normalnego”. W takich sytuacjach część osób doznających przemocy nie zgłasza się po pomoc, bo też ani nie widzi takiej potrzeby, ani nie dostrzega sensu w takim działaniu. Taki człowiek zapytany o to, czy jest osobą doznającą przemocy w rodzinie, może też zaprzeczyć i być w pełni przekonany, że tak właśnie jest.

Inne osoby doznające przemocy w rodzinie są świadome swojej sytuacji, ale czy przez poczucie wstydu, czy przekonanie o nieuchronności swego losu, nie proszą o pomoc i nie przyznają się do bycia osobą doznającą przemocy. Mogłoby się wydawać, że jasną odpowiedź przynosić będą statystyki policyjne czy sądowe.

Tymczasem należy pamiętać, że:

- przemoc w rodzinie jest w dużej mierze zjawiskiem ukrytym i wiele osób doznających przemocy w rodzinie nie zgłasza się po pomoc,
- przedmiotem działań policji, prokuratury oraz sądów są zasadniczo przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece (tj. z art. 207 kk) - warto zaznaczyć, że sama przemoc ekonomiczna w oderwaniu od innych typów przemocy nie jest przestępstwem.
- umorzenie sprawy nie musi oznaczać tego, że przemoc w rodzinie nie miała miejsca; może natomiast wiązać się z tym, że nie został zebrany odpowiedni (w rozumieniu przepisów prawnych) materiał dowodowy.²

Na skalę zjawiska oraz na możliwości jego badania wpływa również specyfika danego terenu - uwarunkowania społeczno-ekonomiczne, poziom aktywności obywatelskiej, poziom wykształcenia danej społeczności, itp.

Powiat sierpecki jest regionem o charakterze rolniczym, słabo uprzemysłowionym z małą liczbą podmiotów gospodarczych – wskaźnik liczby podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności na koniec 2018r. plasuje Powiat na 40/42 miejscu w województwie³. Największa koncentracja przedsiębiorstw w powiecie sierpeckim występuje w mieście Sierpcu (ponad 30% wszystkich). Dominującą formą przedsiębiorstw zlokalizowanych w powiecie sierpeckim są przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników, ponad 90% udziału. Mimo słabego uprzemysłowienia rolnictwo ma mały

¹ Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie Raport Kantar Polska dla Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Październik 2019 roku

² Tamże

³ https://warszawa.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_mazowieckie/portrety_powiatow/sierpecki.pdf

udział w zarejestrowanych podmiotach; najwięcej podmiotów zalicza się do sektora: handlowego, budowlanego.

Ludność Powiatu⁴ na dzień 31.XII.2019

Ludność Powiatu z podziałem na Gminy	
Powiat sierpecki	51 954
Sierpc miasto	17 933
Gozdowo	5 943
Mochowo	6 009
Rościszewo	4 139
Sierpc	7 042
Szczutowo	4 310
Zawidz	6 578

Biologiczne grupy wieku w powiecie sierpeckim

7 883 Ludność w wieku 0-14 lat	
3 856 Kobiety	4 027 Mężczyźni
35 442 Ludność w wieku 15-64 lat	
17 212 Kobiety	18 230 Mężczyźni
8 629 Ludność w wieku 65 lat i więcej	
5 254 Kobiety	3 375 Mężczyźni

W powiecie sierpeckim od wielu lat jest wysoki poziom bezrobocia, choć w ostatnich latach odnotowuje się spadek. Na koniec 2019 roku stopa bezrobocia wyniosła blisko 15% przy 8,7% w regionie mazowieckim regionalnym (tzn. bez aglomeracji warszawskiej).⁵

Stopa bezrobocia w powiecie sierpeckim

na koniec roku	2015	2016	2017	2018	2019
	20,7%	19,8%	17,0%	16,5%	14,8%

„Na terenie powiatu w roku 2019 stwierdzono popełnienie 797 przestępstw. Spośród 797 przestępstw wykryto 722. Liczba ta zawiera również przestępstwa stwierdzone w latach poprzednich i po ich wykryciu w roku 2019 podjęte do dalszego prowadzenia. Uzyskana wykrywalność przestępstw stwierdzonych w 2019 roku wyniosła 90,5%. (...) Problem spożywania alkoholu nie ogranicza się tylko do kierujących pojazdami, pieszych (...). Alkohol spożywany w nadmiernych ilościach jest przyczyną wielu konfliktów rodzinnych czy sąsiedzkich. Stąd właśnie rodzą się nieporozumienia, kłótnie i przemoc domowa, która w wielu przypadkach kończy się interwencją Policji. W wielu przypadkach Policja zmuszona jest izolować sprawców przemocy w pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych w KPP w Sierpcu. Po stwierdzeniu przemocy w rodzinie sporządzana jest Niebieska Karta i przesyłana do Ze-

⁴ <https://bdl.stat.gov.pl/BDL>

⁵ <https://sierpc.praca.gov.pl/stopa-bezrobocia>

spółów Interdyscyplinarnych, które pomagają ofiarom tej przemocy.(...) W 2019 roku policjanci na terenie całego powiatu sierpeckiego przeprowadzili łącznie 4011 interwencji, w tym 1479 interwencji domowych. W trakcie interwencji domowych w 79 przypadkach stwierdzono przemoc w rodzinie, wdrażając procedurę Niebieskiej Karty.”⁶

W celu wykonania diagnozy zjawiska na terenie powiatu zwrócono się z ankietami (z danymi ilościowymi i jakościowymi) do jednostek: Sąd Rejonowy w Sierpcu, Prokuratura Rejonowa w Sierpcu, Komenda Powiatowa Policji w Sierpcu, ośrodki pomocy społecznej w gminach, zespoły interdyscyplinarne, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych.

Z przeprowadzonego rozeznania wynika, że w gminach nie opracowano lokalnych diagnoz zjawiska przemocy w rodzinie, nie ustalono odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.

Gminy wiejskie posiadają programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, w gminie Miasto Sierpc program jest w trakcie opracowywania (poprzedni program był na okres 2014-2019).

W gminach nie prowadzono kampanii informacyjnych mających na celu podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Upowszechniane są informacje dotyczące możliwości i form uzyskania pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej, rodzinnej i in. osobom dotkniętym przemocą w rodzinie: W ankietach dla Gmin wpisano, że pracownicy socjalni informują klientów, umieszczane są informacje na tablicach, wywieszane są plakaty, wykładane ulotki.

W gminach raczej nie realizuje się zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie. Gmina Miasto Sierpc wykazała tu funkcjonowanie grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Mała jest dostępność poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego i innych) dla osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie na terenie gminy. Jeśli jest w gminie psycholog to raz w miesiącu (np. w Gozdowie ale nie wykazano osób korzystających). W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sierpcu psycholog jest dostępny dwa razy w tygodniu w 2019 roku korzystały z poradnictwa 43 osoby.

Podobnie jest z poradnictwem prawnym, tylko w mieście dwa razy w tygodniu (skorzystało 41 osób w roku 2019).

W gminach: Mochowo, Szczutowo i Rościszewo 2 razy w miesiącu dostępni są terapeuci uzależnień. W ciągu 2019 roku korzystało z jego porad po 2 osoby w każdej z gmin.

W powiecie nie prowadzi się zajęć, działań służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. Gminy wykazały:

- Gozdowo: pogadanki w szkołach, ulotki rozpowszechnianie przez ops,
- Miasto Sierpc: spotkania w szkołach, działania promujące wartości rodzinne w projekcie realizowanych w latach 2018-2019,
- Szczutowo: terapię uzależnień prowadzona dwa razy w miesiącu, działania profilaktyczne w szkołach,

⁶ http://sierpc.starostwo.gov.pl/pliki/stsierpc/raport_2020.pdf

- Gmina Sierpc: rozpowszechnianie informacji przez ops, pracę asystenta rodziny w ops,
- Rościszewo: raz w roku warsztaty z psychologiem w szkole, terapie uzależnień, działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, działania profilaktyczne w szkołach, pracę asystenta rodziny w ops.

Na terenie powiatu nie funkcjonuje ośrodek wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie, ośrodek interwencji kryzysowej.

Pracownicy ośrodków pomocy społecznej w odniesieniu do osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie najczęściej podejmują działania pomocowe: praca socjalna, monitoring prowadzony przez OPS, udzielanie świadczeń z pomocy społecznej, sporządzenie formularza „Niebieska Karta” i realizacja procedury, współpraca ze szkołą, pedagogiem szkolnym, z policją, z kuratorską służbą sądową, z sądem, przekazanie informatorów o dostępnych formach pomocy, ulotek, broszur, pomoc asystenta rodziny, dożywianie, pomoc żywnościowa.

Korzystanie z pomocy społecznej (dane z OPS z terenu powiatu na 31.12.2019r.)

Stan ludności		Liczba rodzin ogółem objętych pomocą w formie świadczenia przyznanego decyzją			Liczba rodzin ogółem objętych pomocą z powodu przemocy w rodzinie		
		2017	2018	2019	2017	2018	2019
Mochowo	6 009	375	447	324	23	19	11
Rościszewo	4 139	231	227	212	3	0	0
Sierpc	7 042	397	362	352	28	13	15
Sierpc miasto	17 933	476	465	453	5	2	5
Szczutowo	4 310	356	289	227	13	12	6
Zawidz	6 578	641	538	466	11	8	18
Gozdowo	5 943	282	260	233	0	0	0
Powiat	51 954	2758	2588	2267	83	54	55

Zestawiając stosunkowo niewielkie liczby rodzin, którym udzielana jest pomoc z powodu przemocy w rodzinie z dużymi ilościami rodzin korzystających z pomocy należy pamiętać, że powody udzielania pomocy społecznej są konkretyzowane do celów statystycznych. Bardzo często z pomocy ośrodków korzystają rodziny borykające się z wieloma problemami. Potwierdzają to liczby podane przez ośrodki pomocy społecznej na pytanie o zidentyfikowane rodziny z problemem przemocy.

Zidentyfikowana liczba rodzin w gminie, w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie (wg ops)

Gmina	2017	2018	2019
Mochowo	23	19	11
Rościszewo	9	7	7

Sierpc gmina	28	13	15
Sierpc miasto	61	55	51
Szczutowo	21	17	18
Zawidz	11	8	18
Gozdowo	1	1	1
razem	154	120	121

W żadnej gminie pracownicy socjalni podczas wykonywania obowiązków służbowych nie zapewnili bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art.12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (interwencyjnie umieszczenie dzieci w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo – wychowawczej lub u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej).

Ustawa z dnia 1 sierpnia 2010r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r. poz. 218 z późn.zm.) określa, że w każdej gminie musi działać zespół interdyscyplinarny. Tworzą go przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, prokuratury, zespołu kuratorów sądowych, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Zespoły Interdyscyplinarne powoływane są do realizacji zadań ustawowych i ich celem jest przede wszystkim diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, w dalszej kolejności działania zapobiegawcze, prewencyjne w środowiskach zagrożonych, a także podejmowanie interwencji w stosunku do osób dotkniętych przemocą. Praca zespołu Interdyscyplinarnego wymaga opracowania i stosowania indywidualnych planów pomocy, a także wdrażania działań wobec osób stosujących przemoc. Kolejno monitoruje się zachodzące zmiany w pracy i funkcjonowaniu rodzin borykających się z problemem przemocy.

Na terenie powiatu sierpeckiego swoje działania prowadzi 7 zespołów interdyscyplinarnych – każda z gmin utworzyła zespół. Zespoły te funkcjonują w ramach działalności ośrodków pomocy społecznej.

Liczba rodzin (tu Liczba Niebieskich kart) objętych działaniami Zespołów Interdyscyplinarnych w latach 2017 – 2019 (dane Zespołów interdyscyplinarnych)

Obszar	Liczba Niebieskich Kart liczba procedur "Niebieska Karta" kontynuowanych z poprzednich okresów			Liczba Niebieskich Kart A wszczynających procedurę w danym roku			Liczba Niebieskich Kart Ogółem		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Mochowo	15	6	7	8	13	4	23	19	11
Rościszewo	9	9	12	9	7	7	18	16	19
Sierpc gmina	19	4	7	9	9	8	28	13	15
Sierpc miasto	18	23	18	27	26	23	45	49	41
Szczutowo	12	10	10	4	7	5	16	17	15
Zawidz	3	3	4	8	5	14	11	8	18
Gozdowo	11	8	10	9	11	7	20	19	17
razem	87	63	68	74	78	68	161	141	136

Podmioty wszczynające procedurę Niebieskiej Karty (dane Zespołów interdyscyplinarnych)

	ops			policja			gkrpa			oświata			służba zdrowia		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Mochowo	0	2	1	7	10	2	0	0	0	0	1	1	1	0	0
Rościszewo	2	1	0	7	6	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sierpc gmina	0	0	1	9	9	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sierpc miasto	1	0	0	25	24	22	0	0	1	1	0	0	0	2	0
Szczutowo	2	1	2	10	6	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zawidz	0	0	0	11	8	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gozdowo	1	1	1	8	10	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
razem	6	5	5	77	73	61	0	0	1	1	1	1	1	2	0

Z danych wynika, że zdecydowaną większość procedur rozpoczyna policja.

Osoby doznające przemocy w rodzinie (dane Zespołów interdyscyplinarnych)

	kobiety			mężczyźni			dzieci			osoby z niepełnosprawnością			osoby po 65 roku życia		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Mochowo	23	19	10	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rościszewo	7	7	6	1	0	1	1	0	0	0	0	0	2	0	1
Sierpc gmina	8	8	8	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1	1
Sierpc miasto	23	21	21	1	3	2	2	2	0	3	0	0	1	1	2
Szczutowo	0	7	5	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zawidz	8	7	14	0	0	3	1	1	0	0	0	0	2	0	1
Gozdowo	9	10	6	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0
razem	78	79	70	5	5	9	5	3	0	4	0	1	6	2	5

Z danych gmin wynika, że większość osób doznających przemocy to kobiety – w 2017r. - 98%, w 2018r. - 89%, w 2019r. 85%. Zespoły interdyscyplinarne odnotowały również stosowanie przemocy wobec małoletnich, osób z niepełnosprawnością i starszych.

Ze statystyk policji wynika, że blisko 90% osób doznających przemocy w rodzinie to kobiety

Liczba osób doznających przemocy	2017	2018	2019
domowej ogółem	122	88	84
w tym: kobiety	96	81	74
w tym: mężczyźni	18	4	7
w tym: małoletni	8	3	3
w tym: osoby po 65 roku życia	15	4	7
w tym: osoba z niepełnosprawnością, przewlekłe chora	0	0	0

Nieco inne proporcje podaje prokuratura, kobiety stanowią 67% ogółu osób doznających przemocy, a mężczyźni 18%.

Liczba pokrzywdzonych z art. 207 § 1 KK	2017	2018	2019
w tym: kobiety	61	63	61
w tym: mężczyźni	12	8	17
w tym: małoletni	8	11	12

Z danych wszystkich zaangażowanych podmiotów wynika, że zdecydowana większość (ok. 97%) osób stosujących przemoc to mężczyźni.

Osoby stosujące przemoc w rodzinie (dane Zespołów interdyscyplinarnych)

	kobiety			mężczyźni		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Mochowo	0	0	1	23	19	10
Rościszewo	1	0	0	8	7	7
Sierpc gmina	2	1	0	7	8	8
Sierpc miasto	2	1	1	25	25	22
Szczutowo	1	0	0	9	7	5
Zawidz	1	2	1	10	6	17
Gozdowo	0	0	1	9	11	6
razem	7	4	4	91	83	75

Z danych Zespołów wynika, że większość osób stosujących przemoc to mężczyźni – w 2017r. - 93%%, w 2018r. - 95%, w 2019r. - 95%.

Podobne wyniki podaje Prokuratura Rejonowa:

Liczba stosujących przemoc z art. 207 § 1 KK	31	24	31
w tym: kobiety	2	1	2
w tym: mężczyźni	29	23	29

Dane Komendy Powiatowej Policji w Sierpcu:

Liczba sprawców stosujących przemoc domową	2017r.	2018r.	2019r.
ogółem	111	88	79
w tym: kobiety	13	3	2
w tym: mężczyźni	98	85	77
z ogółu: liczba zatrzymanych w trakcie interwencji	73	48	39

W trakcie interwencji policji zatrzymano około 50% z ogólnej liczby osób podejrzanych o stosowanie przemocy.

Odnotowane rodzaje przemocy (dane Zespołów interdyscyplinarnych)

	fizyczna			psychiczna			seksualna			ekonomiczna			zaniedbanie		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Mochowo	14	9	7	23	19	11	0	0	0	9	7	4	23	19	11
Rościszewo	8	6	8	9	7	9	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Sierpc gmina	3	5	6	9	8	6	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Sierpc miasto	27	23	18	28	25	23	1	1	2	0	0	0	0	0	0
Szczutowo	7	5	3	5	2	2	1	0	0	4	2	3	4	3	3
Zawidz	11	8	14	11	8	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gozdowo	7	11	5	9	11	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
razem	77	67	61	94	79	72	2	1	3	14	9	7	27	22	14

Z danych wynika, iż najczęściej zgłaszaną formą przemocy była przemoc psychiczna i przemoc fizyczna. Różnica pomiędzy liczbą przemocy psychicznej a fizycznej jest minimalna – zwykle te dwa rodzaje przemocy odnotowywane są razem. Natomiast znacząco rzadko wystąpiły przemoc ekonomiczna i seksualna. Zdarzały się także zawiadomienia o innych formach przemocy, do których zalicza się np. zaniedbanie.

Policjanci, najczęściej jako pierwsi interweniujący w rodzinach dotkniętych problemem przemocy podają podobne dane, że przeważające rodzaje przemocy to przemoc fizyczna i psychiczna.

Rodzaje przemocy	2017	2018	2019
Fizyczna (np.: popychanie, szarpanie, bicie, policzkowanie)	91	63	57
Psychiczna (np.: wyśmiewanie poglądów innych, wyzywanie, stała krytyka, stosowanie gróźb, upokarzanie)	108	87	77
Seksualna (np.: wymuszanie pożycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, wyśmiewanie zachowań seksualnych)	1	1	0
Ekonomiczna (np.: odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokojenie podstawowych materialnych potrzeb rodziny)	0	0	0
Wobec słabszych (np. brak zaspokojenia podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych słabszym członkom rodziny)	0	0	0

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sierpcu od wielu lat podejmuje działania interwencyjne mające na celu wzrost motywacji instytucji pomocowych i innych organizacji do wspólnego działania na rzecz ofiar przemocy PCPR prowadzi działania profilaktyczne i zapobiegawcze występowaniu przemocy. Dane zebrane w niniejszym opracowaniu wskazują na potrzebę udzielania dalszej pomocy wszystkim osobom uwikłanym w przemoc rodzinną. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie współpracuje z Komendą Powiatową Policji w Sierpcu (KPP), Ośrodkami Pomocy Społecznej (OPS), Miejską i Gminnymi

Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (KRPA), Sądem Rejonowym (SR) i Zespołem Kuratorów Zawodowych w Sierpcu, a także szkołami. Współdziałanie polega na organizowaniu szkoleń, konferencji i sympozjów, a także na podejmowaniu interwencji w sprawach indywidualnych. Brakuje niestety na naszym terenie ośrodka interwencji kryzysowej, świadczącego usługi hostelu. W potrzebie udzielenia pomocy w postaci schronienia Powiatowe Centrum kieruje osoby potrzebujące do najbliższego Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Mławie. Ośrodek jest prowadzony przez tamtejszy samorząd w ramach zadań zleconych i udziela pomocy bez rejonizacji, w miarę posiadania wolnych miejsc. Na bieżąco realizowane jest wsparcie, które jest szczególnie ważne i potrzebne w tematyce przemocy w rodzinie, w szczególności pomoc psychologiczna i prawna, socjalna.

Z konsultacji psychologicznych świadczonych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sierpcu może skorzystać każdy, kto boryka się z różnego rodzaju problemami i szuka porady, specjalistycznej pomocy, które doświadczają przemocy w rodzinie, osoby mające trudności wychowawcze, rodzinne czy osobiste (tj. depresja, zaburzenia lękowe, nieporadność życiowa, inne problemy osobowościowe, itp.).

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie korzystające z poradnictwa w PCPR

	rok	2017	2018	2019
Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie objętych pomocą w formie poradnictwa	ogółem	9	27	12
	z czego kobiety	6	19	10
	z czego dzieci	3	7	2
	psychologicznego	5	14	9
	prawnego	4	13	2
	socjalnego	0	0	1

Poradnictwo ukierunkowane było na zmiany zachowań i postaw klientów, jak też na rozwój ich kompetencji emocjonalnych, tj. na podniesienie poziomu samokontroli, radzenie sobie z lękami oraz stresem, podniesienie samooceny, poprawę zdolności tworzenia więzi, współpracy i komunikowania się z otoczeniem, a także na poprawę własnej motywacji do działania. Zwiększono poziom motywacji osób do pracy nad sobą, do zmiany w obszarach zakłóconych, pogłębiono wgląd w indywidualne ograniczenia, co zaowocowało refleksyjną analizą sytuacji osobistej. Osoby zgłaszające przemoc w rodzinie skorzystały z pomocy w zakresie: edukacji na temat przemocy domowej, nabywania umiejętności radzenia sobie z sytuacją spowodowaną stosowaniem przemocy, motywowania do podejmowania działań mających na celu przerwanie występowania przemocy w rodzinie, podnoszenia kompetencji społecznych i rozwoju osobistego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sierpcu prowadzi także poradnictwo prawne. Pomoc prawna osobom doświadczającym przemocy wiąże się niejednokrotnie z szerokim spektrum spraw i działań o różnym charakterze prawnym. Działania te zmierzają do poprawy patologicznej i destrukcyjnej sytuacji, w której znajdują się osoby uwikłane w przemoc. Udzielane wsparcie prawne dotyczyło: porad w zakresie przeciwdziałania przemocy, pomocy w przygotowaniu stosownej dokumentacji do sądu, prowadzeniu spraw

o eksmisję osoby nadużywającej alkoholu i stosującej przemoc, prowadzenia spraw o ograniczenie władzy rodzicielskiej osobie stosującej przemoc, prowadzenia spraw dotyczących ponoszenia kosztów utrzymania rodziny (w tym także pozwy o alimenty).

Do 2019r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sierpcu organizowało spotkania w ramach grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. Spotkania z powyższymi osobami miały charakter terapeutyczno – edukacyjny i prowadził je psycholog. Adresatami spotkań były kobiety w zróżnicowanym wieku, grupa miała formę otwartą. Niestety, z uwagi na niską liczbę kobiet uczestniczących w spotkaniach (mimo deklaracji na spotkania przychodziły pojedyncze kobiety) prowadzenie tej formy okazało się finansowo nieracjonalne. Kobiety spoza miasta Sierpca twierdziły, że nie mają możliwości dojazdu. Warto wspomnieć, że w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej oraz przy Klubie Anonimowych Alkoholików działającym przy MOPS funkcjonują grupy wsparcia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sierpcu przez wiele realizowało program korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy. Poniższe dane wskazują ile osób uczestniczyło w latach 2017 – 2019 w powyższym programie i ile spośród nich ukończyło warsztaty. Program, opisany w dalszej części opracowania, ukończyli sprawcy, których frekwencja wyniosła co najmniej 75% zajęć i wykazali się zaangażowaniem i motywacją do zmiany zachowań. Dane pokazują, iż niewielu uczestników jest w stanie ukończyć cały cykl zajęć, który trwa minimum 60 godzin. Dodatkowo niezgłoszenie się na wezwanie do udziału w programie nie jest obwarowane żadnymi sankcjami. To czy osoba weźmie udział w zajęciach zależy od siły oddziaływania służb a raczej od tego osoba przejmuje się tymi oddziaływaniami. Na przykład z danych Prokuratury wynika, że w przeciągu trzech lat nie zastosowano środka zabezpieczającego w postaci obowiązku uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych

	rok	2017	2018	2019
Liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie	ogółem	14	10	9
	kobiety	2	0	1
	mężczyźni	12	10	8
Liczba osób, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie	ogółem	5	4	3
	kobiety	2	0	0
	mężczyźni	3	4	3

CZĘŚĆ II

POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2021 - 2025

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn.zm) nakłada na Powiat obowiązek opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (art. 6 ust. 3 pkt 2).

Na poziomie lokalnym Program jest zgodny z założeniami Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Sierpeckiego na lata 2013 - 2023.

Program został opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sierpcu na podstawie danych własnych, Gmin z terenu powiatu sierpeckiego i ich jednostek - Ośrodków Pomocy Społecznej, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołów Interdyscyplinarnych, Sądu Rejonowego w Sierpcu, Prokuratury Rejonowej w Sierpcu, Powiatowej Komendy Policji w Sierpcu.

Rodzina jest naturalnym środowiskiem prawidłowego wzrostu i rozwoju fizycznego oraz intelektualnego człowieka. Stanowi źródło zaspokojenia wszystkich jego potrzeb, w tym przede wszystkim potrzeby miłości, bezpieczeństwa i akceptacji. Powinna wyrażać troskę o dobrostan fizyczny i psychiczny jej członków, uczyć zasad współżycia społecznego i właściwego postępowania, dbania o więzi i relacje międzyludzkie, eksploracji świata. Rodzina jest także źródłem kształtowania się osobowości człowieka, nabywania przez niego różnych umiejętności, bogactwa doświadczeń, rozwoju aspiracji i zainteresowań. Ponadto, stanowi ona drogę ku osiągnięciu autonomii czy samorealizacji. Uczy odpowiedzialności, pełnienia różnych obowiązków i ról społecznych oraz samodzielnego podejmowania szeregu decyzji w odważnym wkraczaniu w dorosłość. Nie zawsze jednak rodzina jest silną i zjednoczoną komórką społeczeństwa, nieustannie zмага się z zagrożeniami płynącymi z oddziaływań świata zewnętrznego (postęp, technika, ekonomia, nauka, itp.). Rozwój cywilizacji, pogoń za dobrami materialnymi, presja czasu, mogą zaburzać harmonię ogniska domowego, powodując niepokój o jutro i stając się kolebką różnego rodzaju patologii, w tym także powstawania zjawiska przemocy w rodzinie. Przemoc w rodzinie jest źródłem destrukcyjnych emocji. Rodzi wstyd, poczucie winy, bezsilność czy upokorzenie. Obrazy bogate w przemoc i zachowania agresywne możemy zobaczyć w naszym środowisku, często są tematem przekazu telewizyjnego i internetowego. Dlatego m.in. w projektowanym Krajowym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na rok 2021 zaplanowano ograniczenie treści przemocowych w środkach przekazu. Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki społecznej jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań aspołecznych, grożących patologiami, w tym przemocą domową.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc w rodzinie, to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (tj. małżonka, dzieci, rodziców, rodzeństwa, powinowatych, przysposobionych oraz ich małżonków, a także innych osób wspólnie zamieszkujących i gospodarujących), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się:

– intencjonalnością, która określa działania sprawcy, jako zamierzone; stosując przemoc sprawca pragnie przejąć kontrolę nad ofiarą, jest on przekonany, iż wyłącznie on wie, jakie

działania są dla ofiary najlepsze, stąd podejmuje w ważnych sprawach decyzje za swoją ofiarę, uznając ją za całkowicie niezdolną do stanowienia o sobie samej,

- asymetrią/brakiem równowagi sił, która wynika z obecności w rodzinie wyraźnych różnic zarówno w aspekcie materialnym, ekonomicznym, fizycznym jak i psychicznym, społecznym czy kulturowym, pojawiające się dysproporcje zwiększają przewagę sprawcy nad ofiarą, czyniąc ją coraz bardziej bezradną i bezsilną,

- naruszeniem godności i praw poprzez poniżające traktowanie ofiary, sprawca wzbudza w ofierze poczucie bezwartościowości, pozbawia prawa do szacunku, ochrony zdrowia i godnego życia,

- powodowaniem cierpienia i szkód, tj. cierpieniem fizycznym i psychicznym ofiary na skutek systematycznej przemocy ze strony partnera, traumatyczne przeżycia wpływają na funkcjonowanie i zdrowie psychiczne; osoby takie często żyją w przekonaniu, iż zasługują na takie wynaturzone i nieludzkie traktowanie, popadają w niemoc i w ten sposób starają się usprawiedliwić własną bezsilność, wycofanie z działań skierowanych na otrzymanie pomocy, czy brak wsparcia z zewnątrz, godzą się na przemoc, a winą za nią obarczają siebie.

Rodzaje przemocy:

- przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia, wyraża się m.in. jako: popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, rzucanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, nieudzielenie koniecznej pomocy, itp.,

- przemoc seksualna – to działanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności, wyraża się m.in. przez: wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytykę seksualności kobiety, itp.,

- przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu, wyraża się m.in. jako wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu, pożywienia, stosowanie gróźb, itp.,

- przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy, wyraża się m.in. jako odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny,

- zaniedbanie – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc domowa nie jest jednorazowym czynem. Często ma długą, nawet kilkunastoletnią historię. Zwykle powtarza się według zauważalnej prawidłowości zwanej cyklem przemocy. Cykl przemocy składa się z trzech następujących po sobie faz:

- faza narastania napięcia – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, przyczyny napięcia mogą tkwić poza rodziną, czasami są to błahostki powodujące wzrost napięcia i przyczyniające się do powstawania agresji.

- faza ostrej przemocy – następuje wybuch agresji, sprawca zamienia się w kata, może dokonać straszliwych w skutkach czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych, w tej fazie ofiary najczęściej decydują się na wzywanie pomocy, złożenie skargi.

- faza miodowego miesiąca – faza skruchy i okazywania miłości, sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło, próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły, próbuje przekonać ofiarę, że teraz będzie inaczej, że jego zachowanie się nigdy nie powtórzy, ofiara mu wierzy i zostaje z nim, odwołuje zeznania - jednak po jakimś czasie wszystko zaczyna się od nowa; przemoc z czasem się nasila, za każdym razem jest coraz gorzej, sprawca zwykle zaczyna od uszczypliwej uwagi, lekkiego popchnięcia, siarczystego przekleństwa, by po jakimś czasie dopuścić się ciężkiego uszkodzenia ciała, wymyślnych psychicznych tortur, trwałego okaleczenia ofiary, a nawet jej zabójstwa.

Z diagnozy zjawiska wynika, że najczęściej kobiety doznają przemocy w rodzinie. Może być wiele przyczyn tego faktu. Często kobieta wiodąca życie ze sprawcą przemocy jest zależna materialnie od niego, podporządkowana, uległa, będąca w nielicznych kontaktach z innymi ludźmi. Często tłumaczy zachowanie partnera jego nastrojem, przykrościami, których doznał na przykład w pracy lub przeżyciami z jego dzieciństwa. Przestraszona, z poczuciem własnej niemocy i bezwartościowości z głębokim przeświadczeniem, że zasługuje na to, co ją spotyka, uważa, że nie ma wyjścia z sytuacji. Jednakże z drugiej strony nie może znieść dłużej agresji partnera, szybko tłumaczy sobie, że to ostatnie pobicie. Wstydzi się mówić o swoim związku i sposobie traktowania jej przez partnera. Krańcowo zależna emocjonalnie od partnera nie wyobraża sobie życia poza związkiem, ale też nie wyobraża sobie dalszego życia z nim. Kobieta będąca ofiarą przemocy może być również *niezdolna do samoobrony w sytuacji, gdy jest chora, ciężarna, niepełnosprawna fizycznie, upośledzona umysłowo czy chora psychicznie.*

Rozpatrując problematykę przemocy domowej, najczęściej czyni się to w kontekście kobiety będącej ofiarą przemocy i mężczyzny występującego w roli sprawcy przemocy. W literaturze oraz publikacjach popularnonaukowych coraz częściej pojawiają się artykuły poruszające temat przemocy wobec mężczyzn. Pojawiają się takie dane również z jednostek na terenie powiatu. Analiza zjawiska przemocy w rodzinie wskazuje, iż kobiety stanowią najliczniejszą grupę ofiar przemocy, ale mężczyźni, mimo, że stanowią mniej liczną grupę, to w ten sam sposób doświadczają psychicznych konsekwencji tego aktu. Mężczyźni w porównaniu do kobiet rzadziej przyznają się do faktu bycia ofiarą przemocy. W społeczeństwie wciąż panuje stereotyp silnego, twardego mężczyzny i słabszej, kruchej kobiety. Staje się to powodem zatajania przez mężczyzn faktów doznawania przemocy ze strony partnerek. Przemoc ta ma rzadziej charakter fizyczny. Często wiąże się z przemocą emocjonalną, psychicznym znęcaniem. Mężczyzna bywa poniżany, wyzywany, ośmieszany, kontrolowany, krytykowany, szantażowany i narażony na groźby ze strony kobiety. Pozostający w związkach małżeńskich mężczyźni – mający dzieci, są często straszni przez kobiety ograniczeniem lub całkowitą utratą kontaktu z dziećmi. Zdarza się, że kobiety

nastawiają negatywnie dzieci wobec ojców, co wzbudza w nich lęk i niszczy ich relacje z dziećmi. W takich sytuacjach pod znakiem zapytania staje autorytet ojca i jego pozycja w rodzinie. Krzywdzeni mężczyźni, rzadziej dochodzą swoich praw i szukają pomocy. Wstydzą się faktu pobicia przez partnerkę, ukrywają widoczne ślady i zaprzeczają, że przemoc może ich dotyczyć. Wynika to z braku świadomości społecznej powagi problemu przemocy w stosunku do mężczyzn. Zdarza się, iż przemoc wobec mężczyzn jest nadal w wielu środowiskach tematem tabu. Mężczyzna będący ofiarą znęcania się psychicznego lub przemocy fizycznej ze strony partnerki, wzbudza zdziwienie i niedowierzanie otoczenia. Zamyka mu to drogę do uzyskania pomocy, może wzmagać rozwój wiktymizacji.

Przemoc wobec dzieci niesie poważne konsekwencje w ich życiu teraźniejszym jak i w dorosłości. Stąd bardzo ważne jest rozpoznanie symptomów stosowania różnych form przemocy wobec dzieci, zapewnienie im właściwej opieki i ochrony ich praw. Konieczna jest znajomość form i skali przemocy. Dzieci wychowujące się w rodzinach, gdzie występuje przemoc narażone są na dwa rodzaje traumatycznych doświadczeń. Pierwsze dotyczy dzieci, które są bezpośrednimi ofiarami przemocy, drugie zaś dzieci, które są świadkami przemocy. Na podwójne niebezpieczeństwo narażone są dzieci, które same doświadczają przemocy i są jej świadkami. Wiele dzieci bezpośrednio staje się ofiarami przemocy, gdy próbuje powstrzymać sprawcę. Przemoc stosowana wobec dzieci może przybierać postać przemocy fizycznej, emocjonalnej, seksualnej. Oprócz widocznych skutków przemocy w czasie jej trwania obserwuje się także skutki odroczone. Doświadczenia przeżyte w dzieciństwie mają wpływ na całe życie. Dzieci poznają świat i rządzące nim prawa, a także swoje w nim miejsce poprzez pryzmat domu rodzinnego. W domach, gdzie mężczyzna znęca się nad kobietą, chłopcy uczą się agresji wobec kobiet. Dziewczynki zaś, tego, że by żyć z w pełni zadowolonym mężczyzną, trzeba być bitą, poniżaną. W rodzinie gdzie ojciec bije matkę i/lub dzieci następuje modelowanie agresji. Dzieci, które na co dzień obserwują okrutne traktowanie przejawiają różne formy agresji wobec rówieśników, nauczycieli, innych osób. Jeśli wobec dziecka dodatkowo stosowane są zbyt surowe kary, nieadekwatne do winy w dziecku utrwala się poczucie niesprawiedliwości, gniewu i zaczyna ono szukać akceptacji poza domem. Jeśli natrafi na podobnych sobie utworzą grupę nieformalną organizującą napady i znęcającą się nad słabszymi. Dzieci te często mają problemy z nauką, koncentracją uwagi, powtarzają klasy, wagarują. Innym sposobem ucieczki od problemów jest nadużywanie alkoholu, palenie papierosów, czy branie narkotyków. W ekstremalnych przypadkach dzieci krzywdzone przez swoich najbliższych podejmują próby samobójcze, powodują samookaleczenia.

Rozpatrując przemoc w rodzinie nie można przejść obojętnie wobec tzw. ageizmu – charakteryzującego się wzmacnianiem wykluczenia osób starszych powodującego wzrost dyskryminacji osób starszych. Przemoc w rodzinie wobec osób starszych występuje pod wieloma, wskazanymi wcześniej postaciami, jednak najczęściej występującą formą przemocy jest tu zaniechanie. Polega na zaniechaniu i poważnych uchybieniach ze strony opiekunów osoby starszej widocznych w odmowie zaspakajania potrzeb fizjologicznych w tym brak pożywienia, wody, zapewnienia opieki i higieny osobistej; psychicznych, tj. brak zapewnienia bezpieczeństwa, nie okazywanie szacunku, miłości, brak odpowiedniej opieki zdrowotnej, dostarczania leków. Analiza danych zawartych w literaturze dotyczącej

problemu przemocy stosowanej wobec osób starszych wskazuje na obecność czynników, zwiększających ryzyko występowania przemocy są to m.in.: historia rodziny, płeć, wzajemna zależność członków rodziny, dzielenie wspólnego mieszkania lub domu, fizyczne lub psychiczne obciążenia członków rodziny.

W społeczeństwie istnieje wiele mitów i stereotypów „tłumaczących” stosowanie przemocy w rodzinie:

- maltretowane kobiety wyolbrzymiają problem, prowokują pobicie – to masochistki,
- nadużywanie alkoholu to główna przyczyna maltretowania,
- przemoc w rodzinie to sprawa prywatna, nikt nie powinien się wtrącać,
- przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego,
- przemoc jest wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiar,
- jeśli ktoś jest bity to znaczy, że sobie na to zasłużył,
- policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych,
- ofiary przemocy w rodzinie akceptują przemoc,
- to był jednorazowy incydent, który nigdy się nie powtórzy,
- gdyby ofiara naprawdę cierpiała, odeszłaby od sprawcy,
- osoby dopuszczające się przemocy muszą być chore psychicznie,
- nie ujawnia się tajemnic rodzinnych,
- nie można zmienić swego przeznaczenia.

Występujące mity i stereotypy utrudniają wyjście z przemocy. Utrudniają instytucjonalną pomoc oraz realizację programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Agnieszka Gorczyca

CELE, ZADANIA, REALIZATORZY, TERMINY I WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU

CEL GŁÓWNY Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska				
Cele szczegółowe programu	Zadania programu	Realizatorzy, partnerzy programu	Termin realizacji programu	Wskaźniki programu
Profilaktyka i edukacja dzieci, młodzieży, dorosłych i rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Organizowanie konferencji, kampanii społecznych, seminariów, wykładów, spotkań otwartych wśród lokalnej społeczności w celu poszerzenia wiedzy z tematyki przemocy w rodzinie i możliwości rozwiązywania konfliktów w rodzinie	PCPR, Szkoły, Placówki edukacyjno – wychowawcze, – Policja, Ośrodki Pomocy Społecznej, Kuratorzy Sądowi, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	Zadania o charakterze ciągłym	Liczba konferencji i spotkań
	Prowadzenie spotkań/zajęć/warsztatów grupowych i indywidualnych w szkołach lub innych placówkach edukacyjno – oświatowych w obszarze przeciwdziałania przemocy i agresji		I, II, IV roku	Liczba spotkań Liczba uczestników
	Organizowanie konkursów tematycznych, głównie dla dzieci i młodzieży, promujących właściwe postawy prorodzinne i prospołeczne		IV kwartał roku	Liczba konkursów Liczba uczestników konkursów
Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Organizowanie szkoleń, spotkań, zajęć, warsztatów, grup wsparcia dla pracowników instytucji realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	PCPR, Ośrodki Pomocy Społecznej, Sąd Rejonowy, Sąd, Gminy, Prokuratura Rejonowa	Zadania o charakterze ciągłym, w zależności od potrzeb	Liczba szkoleń, spotkań
	Ewidencjonowanie instytucji wspierających ofiary przemocy			Liczba ewidencji

Ochrona oraz wsparcie dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	Poradnictwo/mediacje specjalistyczne dla osób i rodzin doświadczających przemocy w rodzinie: prawne, psychologiczne, socjalne, zawodowe rodzinne, medyczne	Ośrodki Pomocy Społecznej, Sąd Rejonowy, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna, Kuratorzy Sądowi, PCPR, Starostwo Powiatowe,	Zadania o charakterze ciągłym, w zależności od potrzeb	Liczba udzielonych porad
	Realizacja zajęć/grup wsparcia/spotkań edukacyjno - terapeutycznych indywidualnych i grupowych o tematyce zjawiska przemocy w rodzinie		Zadania o charakterze cyklicznym	Liczba spotkań Liczba osób uczestniczących
	Rozpowszechnianie ulotek, broszur, materiałów promocyjnych, artykułów z tematyki prewencji lub interwencji kryzysowej lub sposobów reagowania na przemoc w rodzinie		Liczba materiałów	
	Wsparcie psychologiczne interwencyjne dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	PCPR, Ośrodki Pomocy Społecznej	Zadania o charakterze ciągłym, w zależności od potrzeb	Liczba rozmów interwencyjnych bezpośrednich i telefonicznych
	Wsparcie psychologiczne terapeutyczne dla osób i rodzin doświadczających przemocy w rodzinie			Liczba spotkań terapeutycznych
	Zapewnienie schronienia doświadczającym przemocy w rodzinie			Liczba osób korzystających

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring i ewaluacja programu dokonywane będzie raz w roku w formie sprawozdania (jako element część sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sierpcu).

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie odbywać się będzie w ramach środków przeznaczonych na zadania własne, (Powiatu Sierpeckiego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sierpcu i jednostek realizujących kompetencje z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie) oraz ewentualnie ze środków pozyskanych z innych źródeł.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Agnieszka Gorczyca